

■ RECEPTI ■ SAVJETI ■ KULINARSKI TRIKOVI ■ ENOLOGIJA ■ NOVE TEHNOLOGIJE

Preplata: 1362-288-999
DRŽAVNI ARHIV U PAZINU

Plaćeno do --.--

VLADIMIRA NAZORA 3
52000 PAZIN
HRVATSKA
Poštarina plaćena HP-u d.d. u sortirnici 51200 Rijeka

8,00 KUNA
SLO 1,40 EUR • 1,70 EUR

SRIJEDA Pula, 5. travnja 2017. • Broj 93 • GODINA LXXIII

Istre

nezavisni dnevnik

Milivoj MIJOŠEK

BRAGOCJENIM DOKUMENTIMA PRIJETI PROPADANJE: RAVNATELJ
DPOZORAVA DA U DRŽAVNI ARHIV U PAZINU VIŠE NE STANE NI IGLA

Orbanić: Više arhivskog gradiva je vani nego kod nas

● Prema nekim procjenama, u pismohranama na prostoru Istarske županije nalazi se 5.640 dužnih metara gradiva, za koje u Državnom arhivu nema mjesta

str. 2 i 3

ŠMINKANJE ZA TURISTIČKU SEZONU: ROVINJ ULAŽE 24 MILIJUNA KUNA U NEKOLIKO PROJEKATA

UREĐUJE SE ZONA VALPERERI I PLAŽA VAL DE LESSO

str. 12 i 13

ŠIŠAN: OBILJEŽEN DAN OBRTNIČKE KOMORE ISTARSKE ŽUPANIJE

Cvitiću i Golojki povela Istarske zlatne ruke

str. 6 i 7

TUŽILI DRŽAVU ZBOG SMRTI U PULSKOM ZATVORU

Obitelj Bešić traži oko 1,1 milijun kuna

str. 6

SUTRA
uz Glas Istre

BUTIGA
za kupovinu i prodaju bez briga!
Najveći oglasnici Istre i Kvarnera

Udruge antifašista iz Dalmacije neće u Jasenovac

SPLIT - Koordinacija udruga antifašista i antifašističkih boraca iz četiri jadranske županije u utorak je izvjestila kako neće sudjelovati na komemoraciji žrtvama ustaškog logora u Jasenovcu 23. travnja, zbog tamošnjeg HOS-ove spomen ploče s ustaškim pozdravom.

"Koordinacija se pridružuje svima koji ne žele sudjelovati na komemoraciji žrtvama ustaškog logora u Jasenovcu, dok se tamo nalazi spomen ploča HOS-a s ustaškim pozdravom", navode u priopćenju antifašisti iz Split-dalmatinske, Dubrovačko-neretvanske, Šibensko-kninske i Zadarske županije. To što vlasti ne uklanjuju spornu ploču poginulim pripadnicima HOS-a s ustaškim pozdravom "Ža dom spremni" smatraju bezobzirnim, a posebno "pravdanje lažnom tvrdnjom da to stari hrvatski pozdrav, vjerujući valjda u Gebbelsovku krijući da 'sto puta izgovorena laž postaje istina'". Licenjem, pak, smatraju ignoriranje ciljenje da je u Jasenovcu, na zgradu u kojoj je tijekom II. svjetskog rata stolovalo zapovjedništvo jasenovackog logora, pod tim istim uslikkom (pozdrav) pogubljeno više od 70.000 Srbra, Židova, Roma, ali i oko 8.000 hrvatskih rođoljuba i antifašista. (H)

Od petka moguće gužve na granici

LJUBLJANA - Zbog nove uredbe EU-a o jačanju kontrole vinskih granica te promjene zakonika o schengenskoj granici od petka će se i na graničnim prijelazima Hrvatske sa Slovenijom izvoditi detaljnija provjera putnih dokumenta ne samo državljanima trećih država, kao do sada, nego i državljanima clancima Europejske unije, zbog čega se mogu očekivati povremeni zastoje, upozoravaju u utorak slovenski mediji.

Slovenska policija već je objavila da raspolaže dovoljnim kakovostnim i tehničkim kapacitetima za obavljanje granične kontrole po novim standarde.

Jaković za zabranu palmina ulja

BRUXELLES - Zastupnik IDS-a u Europskom parlamentu Ivan Jaković zatražio je, u govoru na plenarnoj sjednici, zabranu upotrebe palminog ulja u proizvodnji bagnariva do 2020. godine, te uvođenje certifikata o upotrebi tog ulja u različitim proizvodima.

"Europska unija nije reagirala na vrijeme kako bi zaštitala tropске šume koje se masovno krče zbog širenja plantaža palminog ulja. Zato sada posežemo za vatrogasnim mjerama. A veliki požari doslovno haraju ogromnim područjima jugoistočne Azije na kojima se, zbog želje za ekstra profitom i uz sveprisutnu korupciju, krče pršume. Kao da nas u EU zaštita okoliša i tropskih ekosustava uopće ne zanima", kaže Jaković.

Palmino ulje, koje se gotovo uopće nije koristilo prije 30-ak godina, sad je može naći u raznim proizvodima, poput margarina, čokoladnih namaza, čipseva, ali i u kozmetici, deterdžentu i biogorivima. Samo u 2014. 45 posto palminog ulja uvezeno u Evropu potrošeno je kao gorivo u prijevozu. D. G.

Mina uzele 203 života

ZAGREB - Hrvatski centar za razminiranje pozvao je građane na Međunarodni dan svjesnosti o opasnostima od mina i pomocići u protuminskom djelovanju da poštuju znakove minskih opasnosti i ne ulaze u minski sumnjičev područje, podsjetivši da su od 1996. do danas poginule 203 osobe, a 392 ranjene. Dan se obilježava deseti put, a Hrvatski centar za razminiranje ističe kako još od 2002. organizira akciju "Travanj - mjesec zaštite od mina" s namjerom prevencije minskih stradanja. (H)

Srijeda, 5. travnja 2017.

Vojna vježba na Kamenjaku

KAMENJAK - Od nedjelje 2. travnja do srijede 12. travnja na području Donjeg Kamenjaka i medulinskog arhipelaga održava se 23. međunarodna vojna vježba ŠTIT 2017., u kojoj ovog puta zajednički sudjeluju oružane snage Republike Hrvatske i Republike Slovenije. Javna ustanova Kamenjak objavila je da će u vremenu održavanja vježbe, od 2. do 12. travnja, područje Donjeg Kamenjaka i medulinski arhipelag biti zatvoreni za posjetitelje, a dijelom i za plovidbu. D. Š.

DOBROSUSJEDSKI ODNOŠI: ZAJEDNIČKA HRVATSKO-SLOVENSKA SPECIFIKACIJA O ZAŠTITI MASLINOVOG ULJA**Maslinovo ulje Istra nadomak europske zaštite**

Tim činom Slovenija odustaje od ranje registrirane zaštićene oznake izvornosti proizvoda pod nazivom "Ekstradijevičansko maslinovo ulje iz Slovenske Istre"

PAZIN - Zagajedička hrvatsko-slovenska zaštita istarskog maslinovog ulja ušla je u završnu fazu službenom objavom u obje države dokumenta nazvanog "Obavijest o izmjeni specifikacije proizvoda za zaštitu naziva Istra - zaštićena oznaka izvornosti". Ova je obavijest objavljena u Narodnim novinama broj 27/17, te istog dana i na službenim web-stranicama slovenskog Ministarstva poljoprivrede, a njome se "svima zainteresiranim" daje na znanje da su podnositelji zahtjeva za zaštitu proizvoda Klašter istarskih maslinara sa sjedištem u Vodnjanu za Hrvatsku, te proizvođači maslinovog ulja iz slovenske Istre za Sloveniju; da je rok za podnošenje prigovora 15 dana od dana objave ove obavijesti (u Sloveniji 30 dana), te da je cijevlji tekst Specifikacije dostupan na web stranicama Ministarstva poljoprivrede.

Rok za žalbu

Kada istekne rok za prijave, što bi trebalo biti u drugoj polovici travnja, izmjenjena specifikacija

načinu biti najveći ali se mora jasno razlikovati od drugih podataka. Kreiran je novi zajednički logotip u obliku stiliziranih zelenih i crnih ovalnih prstenova iz kojih istječe svjetlozelena kapljica, te da natpis ISTRA i ZOI (odnosno ZOP za Sloveniju, a obje kratice znače "zaštićena oznaka izvornosti"), koji će se otiskivati na markice za čep ili grli boce.

Bez ograničenja

U povijesni dio specifikacije dodan je dio teksta koji se odnosi na slovensku Istru. Brisan je vremensko ograničenje proizvodnje (ranje je bio naveden 15. prosinac kao kraj sezone prerade), a dozvoljeno je da hrvatski maslinari svoje masline preraduju u uljarama u slovenskom dijelu Istre i obrnutu.

Nakon stupanja na snagu novih nacionalnih zaštita prema zajedničkoj specifikaciji, slijedi zajedničko podnošenje zahtjeva Hrvatske i Slovenije za zaštitu proizvoda pod nazivom "Maslinovo ulje Istra" oznakom izvornosti na razini Europske unije, na jednak način kao što je zajednička oznaka bila zatražena, i dobivena, za istarski pršut. Budući da procedura sadrži niz tehničkih i administrativnih detalja, zajednička bi zaštitu mogla stupiti na snagu kroz nekoliko mjeseci. D. ŠIŠOVIĆ

VAŽNIM DOKUMENTIMA PRIJETI PROPADANJE: U DRŽAVNOM ARHIVU Nema mesta: Više arhivskog gradiva izvan nego u arhivu**U PAZINU NEMAJU GDJE POHRANITI GRADU**

PAZIN - Pomalo u šali arhivisti znaju kazati da Državni arhiv u Pazinu još uvijek djeluje (i) u staroj srednjovjekovnoj utvrdi - pazinskom Kaštelu; arhivska vrela iz čitave Istre rasipana po raznim skladištima diljem poluotoka

povjesničarima poslužilo za rekonstrukciju recentne povijesti izuzev poneke matične knjige. Stoga svaki grad, općina, bolnica, škola, velike tvrtke, bilo koja institucija zasebno pohranjuje grad (u Istri postoji više od 400 kategoriziranih stvaratelja arhivskog gradiva) o današnjem društvu na najrazličitijim mjestima. Iako arhivisti obilaze te pismohrane i savjetuju o primjerenim načinima pohrane zapitajmo se u koljima su ujetima ti arhivi, te u kojim su rizici ti materijali da se uništi ili izgube. I time do povijesti i identiteta.

- To je ozbiljna i realna opasnost koja prijeti svim ovih godina, kaže Orbanic

Elvis Orbanic

dodajući da su te pismohrane većim dijelom nesredne, pa čak i bez popisa gradiva, međutim, teško je organizirati kada nije pod ustanovom koja je zakonski zadužena za tu funkciju. Kada bi se sviti arhivi sredili, najmanje polovica bi gradiva bila otpisana, pa se može samo zamisliti kolika bi se površina objekata koja danas zauzimaju silni materijali oslobođila za javnu upotrebu. Iako

pazinski arhiv zbog zakonske obaveze ima naslov pazinski, a ne istarski, on je u potpunosti svestarski, pa ravnatelj očekuje da će se princip financiranja adaptacije i izgradnje nove zgrade u Berštošima kraj Pazina finansirati na solidarnu način, zajedničkim naporima svih gradova, općina i županije, jednakno kako se finančira pulska bolnica. Ministarstvo kulture je dužno opremiti objekt, što ne bi trebao biti nikakav problem, a ravnatelj vjeruje da bi djelomično sudjelovalo u financiranju same adaptacije i izgradnje nove zgrade.

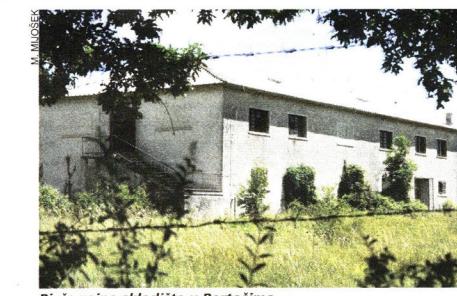
Preseljenje u Bertošće

- Ali najprije se moramo mi u kući dogovoriti na koji ćemo način riješiti ovu osjetljivu situaciju, a onda možemo ići u Zagreb upoznati ih s našom situacijom, kaže Orbanic dodajući da očekuje da se osnuje koordinacijsko tijelo DAPA-Grad Pazin-Istarska županija, koje bi rukovodilo taj projekt. Naime, postojeći zakon nalaže da Grad

ja stupa na snagu na razini Hrvatske i Slovenije. U obje države naime tada će prijedlogi u obliku stiliziranih zelenih i crnih ovalnih prstenova iz kojih istječe svjetlozelena kapljica, te natpis ISTRA i ZOI (odnosno ZOP za Sloveniju, a obje kратice znače "zaštićena oznaka izvornosti").

Nāgalost,

zasad europski fondovi ne pokrivaju ovake investicije (financira se samo

Bivše vojno skladište u Bertošći

